

ВЕСТИ

Чинимо све

Србија чини све што је у њеној моћи да ухапси преостала два хашка оптуженика, **Ратка Младића** и **Горана Хаџића**, рекао је потпредседник Владе **Божидар Ђелић** у интервјуу холандском листу „Недерландс дагблад“, додавши да се нада да ће се и Холандија ускоро прикључити осталим државама ЕУ, као и САД, које верују Србији да чини све да испуни своје обавезе према Трибуналу. „Радујемо се посети министра спољних послова Холандије **Максима Ферхагена** Београду 21. јула. Надамо се да ће, на основу наших аргумената, Ферхаген схватити да Србија чини све што може да ухапси преостала два оптуженика и изручи их Трибуналу“, рекао је Ђелић.

Поново за сто

„Сви напори српске дипломатије у овом тренутку усмерени су на спречавање већег таласа признавања Косова с циљем да се изборе нови преговори који ће вратити Албанце за преговарачки сто. А онда је све могуће“, изјавио је министар спољних послова Србије **Вук Јеремих**. Он је поновио да Приштина има подршку неких од најугицајнијих земаља на свету. „Али, ми узвраћамо, остајемо упорни и свуда присутни“, рекао је шеф дипломатије. Јеремих очекује да ће МСП донети саветодавно мишљење које ће бити у корист Србије и да ће то отворити простор за поновно отпочињање дијалога о статусу. „Крајњи циљ је обнављање преговора о статусу. Мислим да имамо пристојне шансе да се тако нешто догоди“, рекао је Јеремих, поновивши да су три приоритета политике Србије – очување територијалне целовитости, чланство у ЕУ и регионална сарадња.

Ништа пре белог шенгена

Иако је најављивано да ће од 1. јула бити примењен споразум између Србије и Бугарске о безвизном режиму у пограничном подручју, споразум још није ни потписан. Генерални конзул Бугарске у Србији **Георги Јуруков** образложио је да администрације обеју земаља, а посебно Србије, морају да реше многа техничка питања која се односе на безвизни режим и да стока не очекује да споразум функционисаће у скорје време, односно пре него што Србија доспе на белу шенген листу.

ПРОФЕСОР НА БЕЧКОМ ИНСТИТУТУ ЗА МЕЂУНАРОДНЕ ЕКОНОМСКЕ ОДНОСЕ
ВЛАДИМИР ГЛИГОРОВ ЗА „ДНЕВНИК“

Санадеров одлазак неће дестабилизovati регион

Након што је поднео оставку на функцију хрватског премијера и неприкосновеног шефа ХДЗ-а, **Иво Санадер** је као један од разлога за абдикацију навео и разочарење потпуном блокадом преговора о прикључењу Хрватске ЕУ због спора са Словенијом. Поједини западни медији су због тога оптужили Брисел да је „осоран према својим пријатељима“, указујући, чак, на то да би такво држање ЕУ могло поново изазвати сукобе на Балкану какви су били деведесетих година прошлог века. „Европа своје стварне пријатеље, какав је био хрватски премијер Иво Санадер, оставља да сами стоје на киши“, наводи се у коментару једног немачког листа, уз опаску да је „Словенији допуштено да хрватску владу уцењује колико жели“.

Професор на Бечком институту за међународне економске односе **Владимир Глигоров** у изјави за „Дневник“ оцењује да Санадеров одлазак ипак неће имати озбиљнији ефекат на политичку стабилност Западног Балкана.

Не може се очекивати да ће након оставке хрватског премијера Европска унија посебно инсистирати на убрзавању процеса европских интеграција Западног Балкана

– Једино ако би та оставка за последицу имала и одржавање превремених избора у Хрватској, то би могло подстаћи и друге да траже нове изборе, па и у Београду. Али, пошто у Србији захтеви за ванредне изборе већ постоје, то и не би био неки значајан аргумент. И не видим да би то могло бити неких других политичких последица – каже Глигоров за наш лист.

Он при томе додаје да ће евентуалне последице по економску стабилност у региону ипак зависити од начина на који ће се расплести политичка, па и економска криза у Хрватској.

– Уколико би дошло до озбиљнијих проблема у суочавању с последицама кризе у Хрватској, то би свакако имало последице по читав регион – истиче наш саговорник.

Глигоров каже да се ипак не може очекивати да ће након Санадерове оставке Европска унија посебно инсистирати на убрзавању процеса европских интеграција Западног Балкана, како се то сугерише у анализама неких западних медија. Он на-



помиње да је кључна препрека у наставку процеса евроинтеграција Хрватске гранични спор са Словенијом, наводећи да у том погледу, као и у сличном спору Грчке и Македоније, Брисел ипак не може учинити много с обзиром на то да се у Унији одлучује једногласно.

– Мислим да је и Санадер тога био свестан, а друго је питање што је можда било притисака и критика у самој Хрватској због тога што се тај спор не ре-

шава – указује Глигоров.

Наш саговорник подсећа на то да је процедура прикључења Унији јасно задржана, те да ни очекивања, каквих има у Србији, да би се питање интеграција за земље Западног Балкана могло решавати у пакету, нису реална.

– Званичан став Уније је да се свака земља квалификује по сопственим карактеристикама и кад испуни предвиђене услове. Уосталом, Хрватска је већ одавно издвојена из те приче. Можда би се у том контексту могло разговарати о интеграцијама Србије и БиХ, и то, пре свега,

због политике Србије према БиХ. Дакле, то је само један од изговора који се иначе могу чути, нарочито Београду, као што су били и претходни типа: „па они нас неће“, „они ионако желе да цео регион интегришу заједно, па ми сами ту и не можемо бог зна шта урадити“. То апсолутно није исправно, јер такав став ЕУ не постоји ни званично, ни прећутно – закључио је Глигоров.



још много више пара у оквиру иницијативе ЕУ – Западнобалкански инвестициони оквир. То је нови пакет који обезбеђује неколико милијарди евра у средњем року, и то тиме што ће бити обједињена координација грантова и зајмова. Дакле, и ЕК и међународне финансијске институције се припремају за нови инвестициони циклус на Западно Балкану, али је неопходно да се и саме земље региона припреме и на томе управо ради наш савет у Сарајеву.

Како ви са своје функције видите садашњи процес приближавања Западног Балкана ЕУ?

– Ми смо у Савету за регионалну сарадњу разматрали три сценарија. Први би био идеалан: да све земље региона што пре добију статус кандидата, да се што пре либерализује визни режим за све, да се учини функционална интеграција, секторска интеграција, да се обезбеде додатни механизми и новац за регион. Тај сценариј у овом тренутку, имајући у виду кризу у ЕУ и региону, као и институционалне баријере, није нарочито реалан.

„Пријатељи Европе“ као увертира за министре

Дан уочи бриселског децембарског скупа биће одржан и састаanak који организују „Пријатељи Европе“, са сличном темом улагања у инфраструктуру у региону, што ће бити шлагворт за саму министарску конференцију. То је, како каже Јелица Минић, значајна институција која има врло важну промотивну улогу. На децембарској конференцији предвиђа се и учешће разних регионалних организација које се баве развојем инфраструктуре у региону: секретаријата Енергетске заједнице за југоисточну Европу, ЦЕФТА, Транспортне опсерваторије југоистичне Европе чије је седиште у Београду...

Други сценариј је да институционална интеграција, имајући у виду све препреке, иде успореним темпом који је наметнуо проблем усвајања Лисабонског уговора, али да се функционално, секторски, она што више убрза преко транспорта, енергетике, заштите животне средине, повећане сарадње у правосудју и унутрашњим пословима и око изградње људских потенцијала у региону, чиме се подижу и административни капацита-

тана. Савет јесте наследник Пакта, али је другачије форматиран и у потпуности је у власништву земаља региона у погледу људи који у њему раде – искључиво су из југоисточне Европе – као и вођства, јер га воде земље региона, а кровна политичка организација му је Процес сарадње у југоисточној Европи (СЕЕЦП), чије смо оперативно тело. Пакт је одговарао ЕУ, а Савет – земаљама региона преко СЕЕЦП-а. И најзад, регион уче-

ствује у финансирању Савета трећином новца. За годину дана спровели смо бројне активности, у читавом низу сектора Савет је постао добро познат и у низу ситуација нам се обраћају озбиљне институције да заједнички покрећемо нове пројекте и активности за регион.

Како је деловање Савета оптерећено питањем Косова и Метохије?

– Наравно, када је пре годину дана једнострано проглашена независност Косова, а затим уследило њено признавање од великог броја чланица ЕУ и других земаља, то се рефлектовало и на одређене проблеме међу земаљама у самом региону. Као што је познато, Србија је реаговала и на дипломатској равни. Ми се, међутим, трудимо да одржимо сарадњу у региону на функционланом нивоу и мислим да смо у томе имали успеха.

Истраживања у Србији показују да близу две трећине грађана сматра да ће даљи про-

цес интеграције Србије у ЕУ бити обележен новим условљавањима, вероватно Косовом?

– Мислим да су званичници из ЕУ, а и високи званичници из САД, нагласили да на Србију неће вршити притисак те врсте да би се омео процес европске интеграције. И ја верујем да, бар у овој фази, притисака такве врсте неће бити.

А у оној другој, када дође на ред питање чланства Србије у ЕУ?

– Све зависи од тога каква ће тада бити преговарачка позиција Србије, и каква ће, генерално, бити атмосфера у ЕУ. Напе пуноправно чланство у ЕУ је још увек на средњорочном хоризонту, а до тада Србија може много да учини на томе да своју међународну позицију битно унапреди, а врло је важно да се искористе и све могућности у оквиру самог региона. Уколико се читав регион покрене и уколико читав успе да докаже свој капацитет да испуни обавезе које подразумева европска интеграција, а такође да реши билатералне проблеме у што је могуће већој мери, свакој од земаља Западног Балкана ће бити много лакше да уђе у пуноправно чланство ЕУ.

Колико је регион оптерећен билатералним проблемима и шта државе чине да их превазиђу?

– Савет се, пре свега, бави регионалним аранжманима, али наравно да се на њега рефлектују и билатерални проблеми у региону. Имамо проблеме између Скопља и Атине, Љубљане и Загреба, Србија има нека своја отворена питања, не само везана за Косово, већ и са суседима. Савет чини све што може да се решавањем питања трговине, заједничким пројектима у области инфраструктуре, борбом против организованог криминала, повезивањем истраживачких потенцијала региона, радом на заједничкој истраживачкој стратегији, дакле, у читавом низу домена то „фино ткиво“ регионалне сарадње ојача и да се релативизују разни отворени билатерални проблеми. Дакле, да секторска сарадња надвлада отворена питања и омогући њихово лакше решавање.

Д. Миливојевић

РС хоће посланике у Скупштини Србије

Премијер Републике Српске **Милорад Додик** изјавио је да би грађани тог ентитета волели да активно учествују у изборима за Скупштину Србије. „Ми не тражимо интеграцију која би подразумевала снажно учешће у политичком животу Србије, али бисмо волели да наши људи овде могу да изаберу два-три посланика у Скупштини Србије“, рекао је Додик. Он је, „као пример на који се треба угледати“, навео чиницу да сви Хрвати у БиХ имају и држављанство Хрватске и да врло активно учествују у изборима у матичној држави.



ЛЕТЊА ШКОЛА СОЦИЈАЛДЕМОКРАТИЈЕ У БАЧКОМ МОНОШТОРУ

Идеја за време изазова

Потпредседница Скупштине Србије **Гордана Чомић**, председник Политичког савета Демократске странке **Драгољуб Мићуновић** и лидери СДУ-а и ЛСВ-а **Жарко Кораћ** и **Ненад Чанак** одржали су у кампу Црвеног крста у Бачком Моноштору предавање у оквиру Летње школе „Недеља социјалдемократије 2009“. Овај летњи камп окупио представнике социјалдемократских партија и младе активисте невладиних организација и синдиката из земаља насталих на развалинама некадашње Југославије, којима су предавачи указали на значај развијање свести о социјалној правди и вредностима мира

и толеранције. Иначе, седмодневна предавања о политичкој идеологији, историјату и значају социјалдемократије, ЕУ, родној равноправности, односу државе и цркве и светским изазовима с којима се суочава социјалдемократска идеја, слуша осамдесетак полазника овог, али и претходно одржаних сличних кампова, из Србије, Словеније, Хрватске, Македоније и БиХ. Осим предавача из политичких странака социјалдемократске оријентације, полазницима су своје ставове преносили и **Теофил Панчић**, **Милош Бајић**, **Загорка Голубовић**...

М. Мђ.

Б. Д. С.